

خبرنامه انجمن ریاضی ایران

راهی طولانی در نیل به گزارشگری علم

در گرامیداشت چهلمین سال انتشار خبرنامه (۱۳۹۸-۱۳۵۸)

مسعود آرین نژاد*

رشد و برنایی علم در این کشور است. هم از این‌روست که این دو فعالیت فقط به ره‌گشایی گفتگوی علم و بیرون علم، که به جای خود از ارکان و سرشاخه‌های ضروری و بی‌جایگزین توسعه علمی است نمی‌پردازند بلکه در خیلی اوقات، قدر و قیمت نهادن برای این دو حرفه، فرصت لاجرم ایجاد ارتباط و شناخت متقابل بخش‌های متنوع نهاد گسترده علم را فراهم می‌کند، وظیفه‌ای که در هدف‌گذاری نوشته‌های تخصصی علوم، شأن و جایگاه متناسب خود را ندارد و رفع خلاء حضور آن بیش از هر کار و تلاش دیگری بر عهده تکالیف و مسئولیت‌های این دو هنر عالیقدر است. برای تأمین چنین نیازها و انتظاراتی است که هم اکنون روزنامه‌نگاری یا ژورنالیسم علم (با ادبیات و مضمون‌های خاص خود) و گزارشگری علم (به تناسب نیاز و مخاطب) از شیوه‌های مهم ارتباطی و شناختی در جهانی هستند که علمی اندیشی و فعالیت‌های مبتنی بر درک و تفسیر دقیق و نافذ از جهان یکی از دغدغه‌های اصلی و محوری آن است. به همین دلایل است که هم اکنون روزنامه‌نگاری علم با ده‌ها نشریه موفق و مطرح بین‌المللی^۲، لایه‌های ارتباطی و فرهنگی مهمی را در جهان فرهنگ و نیازهای رسانه‌ای جهان شکل می‌دهند و این یعنی سزاست که ما نیز توجه شایسته‌ای به آن‌ها داشته باشیم.

اشاره. این نوشته در صدد ارائه گزارشی از سیر تحول محتوایی خبرنامه انجمن ریاضی ایران در گذر زمان از یک مجموعه صرف خبری تا مرحله‌ای است که هم اکنون در تکاپوی ایفای نقشی به عنوان یک «رسانه ملی ریاضیات» با همه ویژگی‌های ممکن و مطلوبش قرار دارد.

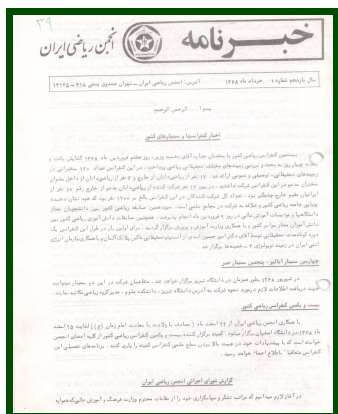
درآمد

شاید این یک تلقی و دریافت امروزی به نظر آید که یکی از نقطه ضعف‌های بارز در رویکردهای علمی جامعه خود را، کم توجهی به «روزنامه نگاری علم»^۱ و «گزارشگری علم» در عرصه عمومی و حتی در محدوده‌های تخصصی بدانیم حال آنکه باید گفت این دو عرصه، از جمله فعالیت‌های انگیزه‌بخش و مؤثری هستند که می‌توانند اندیشه‌های علمی را به نحوی فهم و معرفی کنند که ضمن تقویت پیوند گسترده‌تر شاخه‌های متنوع علوم، زمینه‌های مساعدتری را برای رشد و تعالی اندیشه‌ورزی‌هایی که در پی شناخت و تفسیر هرچه همه جانبه‌تری از جهان و درک آن هستند فراهم کنند.

خبرنامه شماره ۵۸، آبان ۱۳۹۸

در عین حال، روزنامه‌نگاری و گزارشگری علم، گاهی خود صدای «فرهنگ علم» و نیازهای ارتباطی بخش‌های درونی علم نیز هست و از این‌رو میدان‌ن‌دادن به بروز و رشد آنها در واقع محروم کردن اهل علم و نهال علم از یک فرصت و فضای تنفسی مهم در نردبان

خبرنامه پیاپی ۳۹، خرداد ۱۳۶۸

باید توجه داشت که اغلب محتوایی که در این دو زمینه فراهم می‌شوند از شاخ و برگ‌های درخت اصیلی با نام عمومی «ترویج علم»

* Science journalism^۱ Nature, Science, Notices, Mathematical intelligencer, quanta magazine, American Scientific, ...^۲

سازند. این یعنی جبهه ترویج علم، پیروان و پیگیران صمیمی و علاقه‌مند چندانی در دانشگاه‌ها ندارد و آنهایی هم که در این حوزه کارهای جسته گریخته (اغلب نه چندان مداوم و هدف‌داری) انجام می‌دهند تقریباً هیچ اعتنایی به اهمیت و اصالت کار گزارشگری و روزنامه‌نگاری علم ندارند چرا که آیین‌نامه‌های دانشگاهی چنین رویکردهایی را به رسمیت نمی‌شناسند و امتیاز و اعتباری برای آن قائل نیستند. بازتاب چنین فضایی در احوال جامعه علمی و دانشگاهی، عوارضی جز آن ندارد که برخی که چنین علائقی دارند و در فشار و تحدید تکالیف رسمی دانشگاهی مجال انجامش را نمی‌یابند از این جهت منزوی و منفعل شوند و برخی دیگر نیز با بی‌اعتنایی به جامعه و مسائل پیچیده و متحولش تنها وظیفه خود را پژوهش در مرزهای دانش بدانند و دغدغه هیچ تانی و تفسیر و تردیدی از نوع سودمندی و کارآمدی خود را تاب نیاورند.

علت ماجرا

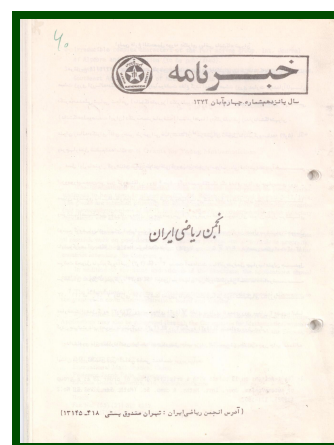
بی تردید یک زمینه مهم وجود چنین شرایطی ضعف جبهه حضور «رهبران علمی» راهگشا در صحنه‌های واقعی نبرد توسعه علمی در جامعه ماست، ضعف جبهه‌ای که در عین برجستگی و بلوغ تخصصی، هدفش به زبان ساده «علم به شرط چاقو» هم باشد یعنی معتقد هم باشد که علم در مرحله اول، به طور مستقیم و فوری باید به درد زندگی، توسعه و سربلندی جامعه و زندگی مردمانش بخورد و در مراحل و مراتبی پسینی، دورنماهای راهبردی تری را به صورت هدفدار و متعهد برای خود ترسیم کند. روزنامه‌نگاری علم و گزارشگری علم از همراهان جدی هر یک از این دو مرحله در تمامی مراتب انگیزشی، همراهی و انجामी خود هستند.

تنها بخشی از مضمون کلی «ترویج علم» که هم اکنون مورد اعتنای حاشیه‌ای و ضمنی جامعه دانشگاهی و در واقع مورد توجه سیاست‌های علمی کشور قرار دارد و در قوانین و آیین‌نامه‌ها مورد حمایت و تأیید قرار گرفته است انتشار مقاله در نشریاتی با عنوان رسمی «علمی-ترویجی»^۴ است. این یعنی فقط نشر مقاله در چنین مجله‌هایی به طور رسمی یک کار ترویجی در علم محسوب می‌شود و هر فعالیت علمی دیگری در دامنه وسیع فرهنگ و ارتباطات، نه به ترویج دانشگاهی علم مربوط است و نه مورد نیاز علم و توسعه عمومی و اجتماعی آن. نادرستی بیشتر در این سیاست و نحوه اجرای آن، وقتی رخ می‌دهد که چنین خدماتی، که در دامنه علائق و تنوع

هستند که بی‌تردید حضور و تکاپوی راهبردهای آن در همه جای جامعه، نقش مهمی در نیل به همه انواع و زمینه‌های توسعه اجتماعی و توسعه علمی دارد.

وضعیت ما

البته با وجود ضعف و کمزنگی این دو حرفه در فضای عمومی و تخصصی جامعه ما، آرمان و آرزوی «ترویج علم» در معنی کلی و عمومی آن طرفداران و فعالین متنوعی در محیط‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی دارد. فعالیت‌های غیردانشگاهی و غیردولتی این عرصه حساب‌شان از حسابرسی‌های گذرای این نوشته جداست و البته اغلب آنها کارنامه‌های خوبی برای عرضه و دفاع دارند^۳ چرا که این کار را با شور و علاقه و اعتقاد انجام می‌دهند. قرار این نوشته، توجه به آن بخشی از فعالیت‌های منتسب به ترویج علم است که به عنوان یک فعالیت رسمی دانشگاهی انجام می‌شوند اما کارنامه آنها اغلب جای تأمل و درنگ بسیاری در سنجش اصالت و عیار محتوا دارند. دلیل این امر بسیار ساده است چرا که تلقی و برداشت فائق رسمی در دانشگاه‌ها برای چنین فعالیت‌هایی، بسیار صوری و شبه اداریست و همین موجب شده است که اغلب این تلاش‌ها به دلیل کم بهره بردن از هنر و ادبیات روزنامه‌نگاری و گزارشگری، در لایه‌های کم عمق و ظاهری عمومی‌سازی علم که هدف‌گذاری محوری ترویج علم است درجا بزنند و بُرد و اثر و مخاطبین چندانی پیدا نکنند.

خبرنامه پیاپی ۱۳۷۲، ۶۰ آبان ۱۳۷۲

مجموعه‌ای از عوامل و شرایط باعث شده است که در دانشگاه‌های امروز کشور، افراد بسیار کمی خود را درگیر عرصه‌های واقعی «حضور چالشگرانه و روشنگرانه علم» در میدان بزرگ و پرچالش جامعه

^۳ نگاه کنید به فعالیت‌های حسن فتاحی نویسنده کانال تلگرامی @science_and_society، پوریا ناظمی (روزنامه نگار علم)، امیر ناظمی (نویسنده کانال @sharenovate)، حامد قدوسی (نویسنده کانال تلگرامی یک لیوان چای داغ)، محمد فاضلی (نویسنده کانال تلگرامی دغدغه ایران)، مجتبی لشکریلوکی (کانال تلگرام شبکه توسعه و وبسایتی به نام خود) و رضا منصوری (صاحب وبسایت و کانالی تلگرامی به نام خود).

^۴ در آیین نامه جدید نشریات علمی مصوب اردیبهشت ۹۸، برای هر دو دسته نشریات «علمی-پژوهشی» و «علمی-ترویجی» عنوان واحد «نشریات علمی» به کار رفته است.

دانشگران و کسب رتبه برای دانشگاه متبوع در سازوکارهای رتبه‌بندی دانشگاهی است که عملاً هستی بخش هیچ خیر و برکت اصیل و عمیقی برای دانشگاه و متعلقینش نیست!

با همه این تارهای و تیرگی‌ها، حال جای خوشبختی است که چنین بی‌اعتنایی‌ها و غفلت‌هایی در عرصه باز و رو به افزایش «مسئله داری» و «مسئله فهمی» در بستر نیازها و پرسشگری‌های رو به گسترش جامعه چندان مؤثر نبوده و نیست و همیشه هستند کسانی که با عشق و تعلق خاطر فراوان به گزارشگری علم و روزنامه نگاری علم و ترویج زنده علم با همه ملزومات و نیازمندی‌های متعارف و امروزینش می‌پردازند و در راه آن زحمات‌های گرانباری می‌کنند و معتقدند که انبوه «مسئله‌ها، نیازها و پرسش‌های» رودررو را جز با علم و اندیشه‌های ناب علمی نمی‌توان به محل مکاشفه و گشایشی کشاند و چنین فراخوان‌هایی در فرمالیسم تکالیف آیین‌نامه‌های بی‌روح اداری نمی‌گنجند .

فعالیت‌های علمی برخی از دانشگاهیان قرار دارند حتی بی‌قدر و قیمت و تفننی شمرده شوند و مرتکبین آن نه تنها مورد هیچ احترام و حمایتی قرار نگیرند که عکس آن نیز رخ دهد!

خبرنامه شماره پیاپی ۷۶، شهریور ۱۳۷۷

این قاعدهٔ تکلیفی و اداری در تلقی آیین‌نامه‌ای از کار ترویج علم در کنار این واقعیت که اغلب مجلات ایرانی مشهور به «علمی-ترویجی»، متأسفانه خوانندگان علاقه‌مند و پیگیری ندارند و اغلب مقاله‌های منتشره در این مجلات، چندان خوانده نمی‌شوند یا از سر علاقه و حقیقت جویی خوانده نمی‌شوند و محتوای آنها شور و نشاط جاری در فضای خلاق و قابل تصور دانشگری و دانشوری را آن طور که شاید و باید بازتاب نمی‌دهند و به مسائل مبتلا به برای مخاطب‌های مسئله‌دار نمی‌پردازند جز به این معنی نیست که «ترویج علم» به سبک آیین‌نامه‌های رسمی بیش از آنکه از سر شوق و ذوق و علاقه‌ای برای کشف و نشر حقیقت و حقیقت‌جویی باشد ناشی از تعبد به ادای یک تکلیف آیین‌نامه‌ای بی‌بو و خاصیت اداری است که قلبش برای ذات حقیقت‌جویی و جوهر دانایی‌طلبی نمی‌تپد. این محدودیت در تعریف ترویج علم که به طور عمده ناشی از نشناختن ماهیت و ارزش روزنامه‌نگاری و گزارشگری علم است موجب گشته تا بسیاری از ضرورت‌ها، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های علم برای خدمت به آرمان و آرزوی توسعه دیده و فهمیده نشود. ماحصل آنکه با چنین روندی از فهم و تفسیر علم و ترویج علم، نیازهای روزمره و بی‌شماری از جامعه در رودررویی با مسائل زندگی و چالش‌های توسعه یا توسعه نیافتگی معطل و بی‌اعتنا می‌مانند، بسیاری از گره‌ها و درگیری‌های درونی علم به خوبی شناخته و به طور مستند و قابل ارجاع گزارش نمی‌شوند و رابطه خلاق، پویا و چندسویه علم، توسعه و زندگی بی‌معنی و مصداق می‌ماند و علم به یک نهاد شبه مقدس آدابی و تشریفاتی کم‌بازده تنزل می‌یابد که تنها کارکردش کسب امتیازهایی برای ترفیع و ارتقاء

خبرنامه شماره پیاپی ۹۲، تابستان ۱۳۸۱

راه طی شده

آنچه گفته شد تصویری کلی از «راه طی شده» جامعه علمی ما در نسبتش با مضمون روزنامه‌نگاری و گزارشگری علم بود. در دامنهٔ جامعه ریاضی ایران، این راه به وضوح قریب چهل سال پُرتحول را در تجربهٔ انتشار «خبرنامه انجمن ریاضی ایران» همراه خود دارد به این ترتیب که خبرنامه‌ای که در نخستین شماره‌های خود تنها به صورت یک بولتن خشک خبری منتشر می‌گشت اکنون به صورت کاملاً بالغ‌تر و جامع‌تری منتشر می‌شود که سعی دارد در هر شمارهٔ خود گزارش‌های علمی متنوعی را منتشر کند و برای ارتباط زنده‌تر با مخاطب دانشگاهی به توسعه ادبیات پرنشاط روزنامه‌نگاری در دنیای

بر این مبنا اکنون می‌توان به ارزیابی رشد و کیفیت محتوای مورد انتظار از خبرنامه با لحاظ کردن تمام محدودیت‌های مالی، فنی و کادر تخصصی و اجرایی آن پرداخت و براین مبنا به یک قضاوت برای طراحی و تدبیر آینده آن نشست.

خبرنامه شماره پیاپی ۱۰۰، تابستان ۱۳۸۳

یک گزارش اجمالی

نشریه «بولتن انجمن ریاضی ایران» که اولین شماره آن در سال ۱۳۵۲ به همت نخستین شورای اجرایی انجمن منتشر شد در واقع مادر و خاستگاه هر سه نشریه کنونی انجمن (بولتن، فرهنگ و اندیشه ریاضی و خبرنامه) است چرا که در آن زمان محتوایی آمیخته از مطالب هر یک از این سه نشریه را در هر شماره خود داشت و واقعیت آن است که با تلقی کنونی، «بولتن» در سال‌های اولیه بیشتر از همه شبیه خبرنامه‌های امروزی بود. البته در هر قضاوتی از رویکردها و محتوای انتشاراتی این سه نشریه در سیر تحول تاریخی خود باید شرایط، امکانات و سطح تجربه‌های زمان را هم در نظر داشت. پس از ۶ سال از انتشار بولتن که به شیوه ترکیبی از همه چیز از جمله خبر، گزارش کنفرانس، مقاله عمومی و مقاله تخصصی منتشر می‌گشت، شورای اجرایی با اختصاص اخبار بولتن در قالب نشریه جدیدی با نام «خبرنامه انجمن ریاضی ایران»، اولین شماره آن را در سال ۱۳۵۸ به صورت یک تک برگ تا شده A4 منتشر ساخت. شوربختانه در آخرین برگ اولین شماره خبرنامه، خبر عمیقاً تأسف بار درگذشت استاد غلامحسین مصاحب منتشر شده است. شیوه انتشار این نشریه تازه متولد شده تا سال‌ها به این نحو بود که هر از چندی به یکی اعضای انجمن در یکی از دانشگاه‌ها مأموریت داده می‌شد تا ضمن جمع‌آوری اخبار و وقایع ریاضی روز مانند تاریخ کنفرانس‌های معدود داخلی

بزرگ ریاضیات ملی و جهانی پردازد. تجربه انتشار خبرنامه در طول این چهل سال نشان می‌دهد که این نشریه از یک قالب خشک و بی‌روح صرف خبری، آرام آرام و به تدریج، همسو با تغییر و تحول مفهوم خبر و خبررسانی در طی چند دهه اخیر^۵ در میدان تعامل و پاسخگویی نزدیک با مخاطبین خود برای پرداختن به گنّه و محتوای مابوق علم و ریاضیاتی کشور و جهان علم در همه زمینه‌های مرتبطی چون آموزش، برنامه درسی، سیاستگذاری و مانند آن به سوی گزارشگری و روزنامه‌نگاری متناسب خود سوق یافته است و این روند تحولات، چنانچه پیداست، مختص به عهد و دوره و شورای اجرایی و مدیریتی خاصی در انجمن یا هیئت تحریریه و سردبیری خبرنامه نبوده است. این یعنی شرایط و روند رو به پیچیدگی زمان و انباشت مسئله‌های نوبه‌نویی که رود روی جامعه ریاضی مطرح بوده به تدریج ایجاب کرده است که مخاطبین خبرنامه، هر سال بیش از پیش در انتظار و خواهان گزارش‌ها، تفسیرها و تحلیل‌هایی باشند که به جوانب و زوایای هرچه بیشتری از ریاضیات ایران و جهان پردازد. بدون تردید این مهم‌ترین محور تغییر و تحول در کم و کیف انتشار خبرنامه در طول تاریخ چهل ساله انتشار خود است و ماحصل آنکه امروز خبرنامه در جایگاهی نشسته است که می‌تواند نقش فعالی را در بسط و تعمیق آراء، تفاهم‌ها و گفتگوهای مورد علاقه در بین ریاضیدانان کشور بر عهده گیرد و در هر فرصت انتشار خود بخشی از آراء و مواضع جامعه ریاضی را در رده مسائل مورد توجه جدی و پرداخته خود بازتاب دهد. در طی این روند جامعه ریاضی به تدریج با این تحول هم کنار آمد که در عصر رسانه‌های برخط که اخبار ریز و درشت را در آنی از زمان به همه جهان بازتاب می‌دهند خبر رسانی به‌رغم نام خبرنامه، نمی‌تواند کارکرد اصلی یا محوری خبرنامه تلقی شود و درست به همین دلیل است که نشریه قوی و منظمی چون نوتیسز (Notices) که در هر ماه به طور منظم و مرتب منتشر می‌شود وظیفه خبر رسانی چندانی بر عهده ندارد و این وظیفه را در مرتبه نخست صفحه وب فعال انجمن ریاضی آمریکا به صورت برخط انجام می‌دهد و نقش نوتیسز بر گزارشگری و روزنامه نگاری در دنیای وسیع و گسترده ریاضیات جهان (کار ژورنالیستی در حوزه ریاضیات) در سطح و تراز مورد انتظار جامعه مخاطب خود متمرکز است. از این رو هرچند که خبرنامه در پوشش اخبار حاشیه ای و خاص مورد توجه جامعه ریاضی کشور، که مورد توجه رسانه‌های برخط ملی و بین‌المللی قرار ندارند، همچنان اهمیتی جدی و فعال دارد اما کارکرد اصلی آن در یک انتخاب طبیعی و تکاملی به سوی تقویت گزارشگری علم و خبر و روزنامه نگاری و ژورنالیسم علم به پیش می‌رود.

^۵مسعود آرین نژاد، خبر و دنیای خبر، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره ۱۴۸، ۱۳۹۵.

روزنامه‌نگاری (ژورنالیستی) از خبرنامه بود. از این روست که توفیقات امروزی خبرنامه و در واقع همه نشریات و نهادهای متنوع انجمن را باید خیلی بیش از ماحصل زحمتهای فردی متصدیان وقت در دوره مسئولیت خود، از زمره دستاوردهای نسلی جامعه ریاضی ایران شمرد. این طرز تلقی ضمن حفظ قدر و قیمت همت و زحمت تک تک افرادی که هر یک در دوره‌ای مسئولیتی را در این نشریات بر عهده داشته‌اند و تعهدات و ذوق و علاقه خود را با افتخار و به خوبی به انجام رسانده‌اند و مرتبه و محتوای نشریه را گامی به پیش بردند بر قدر و قیمت تاریخی مجموعه این دستاوردها به عنوان یک سرمایه ملی و اجتماعی پایدار و ارزنده تأکید می‌کند. بدون تردید چنین سرمایه‌هایی از زمره میراث چوشان و پویای انجمن ریاضی ایران برای نسل‌های بعدی ریاضیات ایران است.

خبرنامه شماره پیاپی ۱۵۲، تابستان ۱۳۹۶

با این توصیف، یکی از ده‌ها دستاورد گرانبهای انجمن، انتشار ۱۵۹ شماره ارزنده از نشریه خبرنامه است که تاریخ مستند چهل سال همت و تعلق خاطر جمع کثیری از اعضای جامعه ریاضی ایران را برای ارتقاء و اعتلای سطح فرهنگ علمی و فرهنگ ریاضی کشور در اوراق خود ثبت کرده است و بسیاری از شماره‌های آن پر از نوشته‌ها و گزارش‌های علمی خواندنی است که همگی از عصاره‌های دانایی و فضیلت شکل گرفته در دالان تاریخ ریاضیات ایران معاصر هستند. ای کاش کمیته انتشارات انجمن دست به گردآوری و تدوین مستقل گزیده‌هایی از نوشته‌های خبرنامه بزند و با انتشار آن به صورت یک یا چند دفتر گنجینه‌ای از میراث فکری و فرهنگی چند نسل را برای آینده ریاضی ایران به ودیعه گذارد.

* دانشگاه زنجان

و خارجی در دسترس، گزارش کنفرانس ریاضی، مسابقه ریاضی، مجمع عمومی، اخبار فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیات علمی، نام و مشخصات اعضای جدید انجمن و مانند آن، نسخه‌های ساده‌ای از خبرنامه را با امکانات تکثیری دانشگاه متبوع خود منتشر و توزیع کند. به طور مثال تنظیم و انتشار خبرنامه سال پنجم بر عهده دانشگاه صنعتی اصفهان و در سال ششم بر عهده دانشگاه شیراز بود. در سال سیزدهم دو ستون «آموزش ریاضی» و «ریاضیات و کامپیوتر» در خبرنامه ایجاد شد که در آن گزارش‌های علمی خوبی یا تمرکز بر این حوزه‌ها منتشر می‌شد. مسئولیت انتشار خبرنامه در این دوره بر عهده دکتر علی رجالی و دکتریحیی تابش در دانشگاه صنعتی اصفهان بود. اولین آیین‌نامه خبرنامه در بهمن ۱۳۶۱ به تصویب شورای اجرایی انجمن رسید. اولین شماره مجله «فرهنگ و اندیشه ریاضی» هم در همین سال منتشر شد. در سال ۱۳۷۳ مقارن با بیست و یکمین دوره شورای اجرایی به ریاست دکتر رحیم زارع‌نهندی اولین ترکیب رسمی هیئت تحریریه و سردبیری برای خبرنامه انتخاب شدند تا خبرنامه را به صورت وزین‌تر و رسمی‌تری منتشر سازند و واقعا هم این تحول سازمانی به خوبی به ثمر نشست و در هر دوره جدید خبرنامه به صورتبندی و محتوای غنی‌تر و کامل‌تری رسید. پس از آن مقارن با آغاز هر دوره شورای اجرایی، هیئت تحریریه و سردبیر جدیدی برای خبرنامه انتخاب می‌گردید و این روند تاکنون ادامه یافته است.

خبرنامه شماره پیاپی ۱۴۷، بهار ۱۳۹۵

یک نکته مهم در این گزارش آن است که به رغم تحولات پی‌در پی‌ای که به طور معمول در هر سه سال در کادر هیئت تحریریه و سردبیری خبرنامه رخ می‌داد، سمت و سوی محتوای انتشار آن مسیر مستمر و کم‌اعوجاجی را پیمود که محور آن کمتر شدن بار انتظار خبری از خبرنامه، بویژه اخبار مهم و فوری، و سنگین شدن انتظار محتوای گزارشگری، نقد و بررسی چالش‌های رودررو و در نهایت